

Protokollat – besigtigelse

Den 28. april 2023 umiddelbart i forlængelse af offentligt møde blev der afholdt besigtigelse vedrørende

FN-FYN-46-2022 Fredning af Vejstrup Ådal.

Fredningsnævnet var mødt ved Anni Højmark (Formand) og Erik Vinther (Ministerudpeget medlem).

Der blev foretaget besigtigelse i overensstemmelse med sagsrejsers, Danmarks Naturfredningsforenings, kort fremsendt den 27. april 2023, dog således at besigtigelsen af ejendommene tilhørende lodsejer nr. 10, 15, 16 og 17 samt stævningssskoven og videre ned mod kysten udsættes og foretages på et senere tidspunkt.

Lodsejer nr. 1, Anders Christian Halberg, foreviste et åbent stykke på matr.nr. 36b, Ø. Åby By, Skårup, liggende umiddelbart op mod parkeringspladsen ved Landevejen og oplyste, at stykket er nødvendigt til brug for parkering i forbindelse med begravelse og besøg på skovbegravelsespladsen på matr.nr. 1m, Vejstrupgård, Vejstrup. Der er ligeledes brug for adgang for maskiner, der anvendes i forbindelse med vedligehold og anlæggelse af gravpladser.

Lodsejer nr. 2, spejderne Pionererne ved formand Marie H. N. Vissing, foreviste lodsejerens bebyggelser og konstruktioner på matr.nr. 1l Vejstrupgård, Vejstrup og 36a Ø. Åby By, Skårup. Lodsejeren udpegede bålhytten på deres ejendom og oplyste, at hytten, som også fungerer som shelter, kan bookes via nettet. Hytten lejes også ud i forbindelse med begravelser på den nærliggende skovbegravelsesplads. Spejderne øver sig i at fælde træer i området, hvilket man ønsker fortsat at have mulighed for. Der vil som altid fortsat blive plantet nye træer til erstatning for de fældede træer. Spejderne har været på stedet siden 1908 med en fast plads siden 1960'erne og har ejet området siden 1992. Der blev herefter forevist nogle raftekonstruktioner, og lodsejeren oplyste, at der er tale om midlertidige konstruktioner, som man ønsker fortsat at have mulighed for at konstruere.

Lodsejer nr. 1, Anders Christian Halberg, foreviste skovbegravelsespladsen på matr.nr. 1 m, Vejstrupgård, Vejstrup og påpegede, at skovbegravelsespladsen er beliggende på en skrænt, hvor det skal være muligt at færdes. Der er offentlig adgang herunder for pårørende, der ønsker at besøge afdøde. Der skal derfor være et stiforløb op til gravstederne samt mulighed for, at man kan komme til med maskiner bl.a. i forbindelse med nedsættelsen af urner. I forbindelse med nedsættelsen af urnerne er man nødt til at rydde underskoven, hvilket ikke er foreneligt med, at der skal være urørt skov. Der er reserveret 70 pladser og nedsat 12 urner. Der er 28 pladser omkring hvert træ afsat i en 2 meters ring og i en 3 meters ring. Der røres ikke ved det sted, hvor der er nedsat en urne, men alene i forbindelse med at den næste urne skal nedsættes omkring det pågældende træ. Der vil derfor blive ved med at være aktivitet omkring træerne også henset til, at der som udgangspunkt er reserveret plads til en urne i 10 år.

Danmarks Naturfredningsforening bemærkede, at det er i denne del af området, der er de største naturværdier.

Lodsejer nr. 3, Heine Wieben Rasmussen, udpegede juletræsplantagen på matr.nr. 1a Ø. Åby By, Skårup og oplyste, at der tidligere har været en kirsebærplantage på matriklen i ca. 25 år. Produktionen blev imidlertid nedlagt, som stort set overalt i Danmark. Han har efterfølgende forsøgt at indgå i dialog med Svendborg Kommune om etablering af en naturskov og om udstykning af nogle grunde øverst mod Landevejen til ældreboliger, men han har fået afslag. Han valgte derfor at udleje området til juletræsproduktion. Der er i princippet tale om et tidsbegrænset lejemål, men foreløbig er produktionen begrænset til 10 år. Matriklen er for lille til at være rentabel for andet.

Danmarks Naturfredningsforening udpegede frugtplantagen på matr.nr. 22a Ø. Åby By, Skårup og bemærkede, at den går helt ned til åen.

Lodsejer nr. 6, Dorthe og Claus Caspersen, oplyste, at der har været frugtplantage i området siden 40'erne. Sydlyn har tidligere været fyldt med frugtplantager. Nåletræerne på matriklen er ikke som beskrevet af Danmarks Naturfredningsforening juletræer, men forskellige nåletræer plantet af hensyn til dyrelivet, f.eks. ege.

Lodsejer nr. 12, Eigil Pers, oplyste, at der på hans ejendom, matr.nr. 24 a Vejstrup by, Vejstrup, er væltet mange asketræer, hvilket er et problem, da de blokerer for åen, særligt om vinteren. Han ønsker derfor mulighed for at fjerne træerne, inden de vælter i åen og på de lysåbne arealer. Han ønsker fredningsgrænsen ændret, så den kommer længere væk fra hans ejendom og følger skovkanten på matriklen ligesom han ønsker engen helt undtaget fra fredningen. Han bemærkede endvidere, at hestene ikke udgør nogen fare for dem, der vælger at færdes i græsningsområdet. Hvis folk er bange for heste, så må de blive væk fra området. Han ønsker desuden fortsat at kunne udtage dødt ved fra området og bruge det til brænde.

Lodsejer nr. 9, Per Møller Hansen, oplyste, at området omfattet fredningen, matrikel nr. 16a og 16h begge Ø. Åby, Skårup er en del af en slægtsgård. Han ejer 22 ha., hvoraf 19 ha. kommer til at ligge inden for fredningen. Han ønsker fredningsgrænsen på matr.nr. 16a, flyttet ned, så den følger åen frem til sten/jorddiget vest for gården. Han ønsker også, at der fortsat skal være mulighed for at hente brænde og fælde risikotræer samt plante nye træer i området. Han mener, at det er unødvendigt at afskære ham fra at hente brænde på hans ejendom inden for fredningen. Der vil alene være et område på ca. ½ ha. med skov uden for fredningen. Lodsejeren foreviste området vest for ejendommen, som til dels var cementeret, og oplyste, at det tidligere havde været en frugtplantage, som der fortsat er enkelte træer tilbage fra. Der er ikke tale om et overdrev. Han ønsker, at der fortsat skal være mulighed for at have frugttræer i området.

Lodsejer nr. 6, Dorthe og Claus Caspersen, oplyste supplerende, at såfremt fredningsgrænsen bliver som i forslaget, har de ikke mulighed for at drive frugtplantage længere. Der er i forvejen tale om en meget lille frugtplantage. Der vil endvidere ikke være praktisk mulighed for at anvende maskiner i plantagen, hvis den ikke går ned til det flade stykke ved åen, da det ikke er muligt at vende maskinerne på bakken. Frugtplantagen er etableret af hans bedsteforældre. Han og Dorthe overtog den i 2000. Det er nu en pæreplantage, hvoraf nogle træer er 22 år gamle og de yngste er fra 2015-2016. Pæretræer er rentable, frem til de er 30 år. Ca. 1/3 af træerne står til fornyelse og ca. 2/3 kan de arbejde med i 20-25 år. Hvis fredningen gennemføres som foreslået, vil han ikke have mulighed for at skifte træer som følge af ændret efterspørgsel eller sygdom. Markedet kan ændre sig inden for kort tid, som det f.eks. tidligere er sket mht. hvilke æblesorter der har været efterspurgt. De har ikke mulighed for at fortsætte driften hvis plantagens areal bliver mindre. Enten skal fredningsgrænsen flyttes ned til det sted, hvor plantagen stopper ved åen, eller også må de stoppe deres virksomhed.

De nævnte nåletræer er plantet i samarbejde med HedeDanmark.

Danmarks Naturfredningsforening bemærkede, at der ikke er tale om hjemmehørende arter, og de derfor stort set ikke har nytte for arterne i området.

Lodsejeren foreviste produktionsudstyr og lagerhal og oplyste, at der er tale om specialudstyr anskaffet alene til drift af frugtplantage. Virksomheden er underlagt skrappe krav gennem GLOBAL G.A.P.-certificeringen. Det muligt at udvide plantagen mod nord. Dette ville dog kræve anskaffelse af ny jord, da de ikke ejer jorden.

Lodsejer nr. 3, Heine Wieben Rasmussen, oplyste supplerende, at området med juletræsproduktion er på ca. 8 ha.

Anni Højmark oplyste, at der om ikke alt for længe vil blive indkaldt til besigtigelse på ejendommene ejet af lodsejer 10, 15, 16, 17 og 18 samt i stævningskoven. Danmarks Naturfredningsforening og Kommunen skal efter næste besigtigelse have lejlighed til at tale sammen på baggrund af det der er kommet frem under det offentlige møde og under besigtigelsen. Der vil herefter blive foretaget yderligere en høringsrunde, hvor et eventuelt revideret fredningsforslag vil blive sendt i høring. Der vil som oplyst under det offentlige møde blive indkaldt til fortsat besigtigelse, men det kan ikke garanteres, at der vil være offentlig adgang under besigtigelsen af lodsejer nr. 10's ejendom.

Endvidere vil Miljøstyrelsen undersøge muligheden for at udbetale a conto godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand.